

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	9i
Naziv investicijskog prioriteta	Aktivna uključenost, uključujući s ciljem promicanja jednakih mogućnosti te aktivnog sudjelovanja i poboljšanja zapošljivosti

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	1
Naziv specifičnog cilja	Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti kroz promociju integracije na tržište rada i socijalne integracije ranjivih skupina, i borba protiv svih oblika diskriminacije
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Hrvatska ima jednu od najviših stopa ljudi u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti u EU, u iznosu od 32,3% u 2012. Rizik od siromaštva bio je najviši za nezaposlene (42,9%), ekonomski neaktivne (31,9%) i umirovljenike (21,8%). Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti izdvaja četiri skupine u najvećem riziku: djeca i mladi, starije osobe i umirovljenici, nezaposleni i osobe s invaliditetom (OSI). Uzroci siromaštva i socijalne isključenosti obično su višedimenzionalni, a rizične kategorije često se preklapaju.</p> <p>Broj radno sposobnih korisnika socijalne skrbi je u porastu, dok su nezaposleni često podložni mnogostrukim čimbenicima ranjivosti (invalidnost, dugotrajna nezaposlenost, pripadnost nacionalnoj manjini, itd.) i diskriminacije. Diskriminacija se pojavljuje tijekom procesa zapošljavanja, na radnom mjestu, u obrazovanju ili drugim područjima. No, budući i trenutni zaposlenici nisu informirani o svojim pravima i mogućnostima zaštite te nerado prijavljuju diskriminaciju. Trebalo bi podići svijest u vezi s tim pitanjima.</p> <p>Volontiranje predstavlja korak prema povećanju zapošljivosti i aktivnog uključivanja nezaposlenih korisnika socijalnih prava. Budući da će ESF podržati promicanje volontiranja, očekuje se postizanje šireg raspona volonterskih programa i većeg broja volontera iz te skupine.</p> <p>Osobe s invaliditetom čine oko 12% ukupnog stanovništva, a samo 1,9% njih su registrirani kao nezaposleni u HZZ-u. 67,3% je dugotrajno nezaposleno, a 32,2% nema prethodnog radnog iskustva. Romi (16.975 stanovnika) su jedna od najranjivijih skupina zbog niže razine obrazovanja, loših uvjeta stanovanja i nezaposlenosti. U Hrvatskoj je specifični čimbenik ranjivosti povezan s hrvatskim braniteljima i stradalnicima</p>

	<p>iz Domovinskog rata te članovima njihovih obitelji.</p> <p>Osobe iz ovih skupina suočene su sa siromaštvom, socijalnom isključenosti i diskriminacijom u svojim zajednicama. Zbog marginalizacije, doživljavaju prepreke pri (ponovnom) uključivanju na tržište rada. Oni trebaju podršku u pristupu tržištu rada i životu zajednice, uključujući kulturne aktivnosti, stjecanje radnih vještina i iskustava, psihosocijalnu podršku, itd. Kapaciteti ustanova socijalne skrbi, organizacija civilnog društva i drugih pružatelja socijalnih usluga i usluga zapošljavanja nisu dovoljni za pružanje kvalitetnih usluga povezanih s pristupom tržištu rada.</p> <p>Mogućnosti ranjivih skupina još su više ograničene u vrijeme recesije, a njihova aktivacija traži dodatne privremene i ciljane napore. Programi javnih radova pružit će kratkoročno zaposlenje (do 12 mjeseci) kroz rad u zajednici za osobe u riziku od socijalne isključenosti. To će ih zadržati na tržištu rada i spriječiti njihov odlazak u neaktivnost.</p> <p>I mladi su uvelike pogođeni gospodarskom krizom te je potrebno povećano sudjelovanje mladih u životu zajednice.</p> <p>Očekivani rezultati uključuju povećanu aktivaciju i osiguravanje jednakog pristupa tržištu rada za najranjivije skupine kroz povećanje sudjelovanja u aktivnostima vezanih za stjecanje dodatnih vještina i radnog iskustva. Također se očekuju poboljšane mogućnosti zapošljavanja, uključujući i volontiranje, korisnika socijalne skrbi i posebno ranjive skupine nezaposlenih osoba, poboljšanje znanja i vještina stručnjaka iz socijalnog sektora, sektora zapošljavanja i civilnog sektora, kao i svijest o diskriminaciji kod svih relevantnih dionika. Uz to, očekuje se povećano sudjelovanje mladih u životu zajednice i procesu donošenja odluka.</p>
Oznaka specifičnog cilja	2
Naziv specifičnog cilja	Jačanje aktivnog uključivanja kroz implementaciju integriranih projekata za obnovu 5 nerazvijenih pilot područja
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Zemljopisna koncentracija fizičkog propadanja, socijalne isključenosti i siromaštva u Hrvatskoj osobito je vidljiva u čitavom nizu malih gradova pogođenih ratom, smještenih u područjima s najnižim BDP-om po glavi stanovnika. Iako Hrvatska ima dvadeset godina iskustva u obnovi devastiranih gradova, pokušaji obnove imali su slabe učinke jer nikada nisu bili provedeni na integrirani način.</p> <p>Usvajanjem pristupa pilot projekta, Hrvatska prepoznaje kritičnu važnost uključivanja učenja u središnje, regionalne i lokalne institucije te formalnog vrednovanja uspjeha i neuspjeha, kako bi se na temelju činjenica</p>

	<p>kasnije odlučilo o nastavku ili mogućoj provedbi programa. Hrvatska se obvezala izraditi nacionalne strateške alate i mehanizme potrebne prije nego što se upusti u složen program integrirane obnove. Iako se puno može naučiti iz aktivnosti drugih zemalja Europske unije, u procesu kao što je ovaj, ključno je „učenje kroz rad“.</p> <p>Kako bi se pomoglo socio-ekonomskoj obnovi i rješavanju problema deprivacije na područjima najviše pogođenih siromaštvom i socijalnom isključenosti te najvećim nedostatkom gospodarskih izgleda, niz pilot aktivnosti realizirat će se kroz ovaj poseban cilj u odabranim manjim gradovima: 1) aktivnosti koje omogućuju bolje usmjeravanje intervencija, povećanje kapaciteta tijela koja sudjeluju u postupku i podupiru pripremu pet lokalnih intervencijskih planova obnove i 2) aktivnosti koje izravno podupiru realizaciju pet lokalnih pilot intervencijskih planova s mogućom provedbom u kasnijoj fazi.</p> <p>Integrirani intervencijski planovi pripremit će se i provoditi u pet malih pilot gradova unaprijed odabranih od strane MRRFEU-a na temelju sljedećih objektivnih kriterija: veličina (manji gradovi s od 10.000 do 35.000 stanovnika), područja koja su bila zahvaćena ratom, niski indeks višestruke deprivacije (baziran na dostupnim podacima o socijalnom statusu, zaposlenju, demografskim kriterijima, depopulaciji, razini obrazovanja, razvojnom potencijalu lokalnih samouprava) i manjinska pitanja Roma. Pilot područja unaprijed odabranoga malog grada mogu uključivati, po potrebi, susjedne lokalne jedinice koje dijele iste potrebe i imaju zajedničke projekte s unaprijed odabranim malim gradom. U tim malim gradovima postoji značajan udio srpskog manjinskog stanovništva, koji su povratnici u tim područjima. Poseban bi naglasak intervencijskih planova trebao biti na ranjivim skupinama, s posebnom pozornošću na osiguravanju različitosti društvenog sastava i prostorne integracije ljudi.</p> <p>Očekuju se dva glavna rezultata korištenja ESF-a (implementiranog kao dopuna EFRR-u) u skladu s ovim specifičnim ciljem: 1) poboljšanje socio-ekonomskih i životnih uvjeta u pet malih pilot gradova koji trebaju smanjiti depopulaciju. Paket intervencija rezultirat će obnovom zapuštenih područja i doprinijeti smanjenju nejednakosti, socijalne isključenosti i siromaštva, i 2) stvaranje i testiranje novog modela teritorijalnog pristupa obnovi depriviranih područja kroz rješavanje geografski uvjetovanih socio-ekonomskih problema deprivacije.</p> <p>Kasnije se model obnove može provoditi i u drugim malim i srednje velikim gradovima s od 10.000 do 35.000 stanovnika identificiranih na temelju mapiranja siromaštva.</p>
--	---

Tablica 4.: Zajednički pokazatelji rezultata za koje je ciljna vrijednost utvrđena i pokazatelji rezultata za pojedine programe koji

odgovaraju specifičnom cilju (po investicijskom prioritetu i kategoriji regije) (za ESF)

Investicijski prioritet: 9i – Aktivna uključenost, uključujući s ciljem promicanja jednakih mogućnosti te aktivnog sudjelovanja i poboljšanja zapošljivosti														
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Kategorija regije	Mjerna jedinica za pokazatelj	Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti	Početna vrijednost			Mjerna jedinica za osnovnu i ciljnu vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno			M	Ž	Ukupno		
CR04	sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja	Slabije razvijene	Broj	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene			12,00	Postotak (%)	2013.			12,00	Podaci HZMO-a, podaci HZZ-a, relevantni evidentirani podaci, izvještaji o projektima, ISU	Godišnje
SR202	smanjenje pada broja stanovnika u pet pilot područja uključenih u program društvene, gospodarske i geografske obnove	Slabije razvijene	Broj				62,20	Postotak (%)	2013.			67,00	Izvješća o projektu, službena državna statistika	Godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u okviru investicijskog prioriteta (po investicijskim prioritetima)

2.A.6.1 Opis vrste i primjeri aktivnosti koje će se podržati te njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima, uključujući, prema potrebi, određivanje glavnih ciljanih skupina, posebne ciljane teritorije i vrste korisnika

Investicijski prioritet	9i – Aktivna uključenost, uključujući s ciljem promicanja jednakih mogućnosti te aktivnog sudjelovanja i poboljšanja zapošljivosti
<p>SC 9.i.1</p> <p>U okviru ovog investicijskog prioriteta podržat će se sljedeće mjere s ciljem poboljšanja socijalnog uključivanja ranjivih skupina:</p> <p>Novi socijalne usluge i programi i širenje postojećih za aktivno uključivanje i poboljšanje zapošljivosti za nezaposlene radno sposobne korisnike socijalnih prava kroz aktivnosti individualne podrške (psihosocijalna podrška, usluge mentorstva), savjetovanje, osposobljavanje za poboljšanje radnih navika, kompetencija i socijalnih vještina te radionice osposobljavanja i unapređenja vještina za stručnjake u relevantnom području. Provođen će specifične aktivnosti vezane uz inkluzivno volontiranje i usvajanje novih vještina kroz volonterske programe i projekte u području socijalnog uključivanja.</p> <p>Ciljane skupine: nezaposleni korisnici socijalne skrbi, (kao što su korisnici zajamčene minimalne naknade), stručnjaci u području socijalnog uključivanja, skrbi, obrazovanja i zapošljavanja, itd.</p> <p>Korisnici: Ministarstvo nadležno za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, institucije, jedinice lokalne i regionalne samouprave,</p>	

OCD-i, poduzeća, lokalne i regionalne razvojne agencije, međunarodne organizacije

Pristup tržištu rada promicat će se putem pružanja financijske potpore projektima namijenjenih povećanju aktivacije i zapošljivosti pojedinih ranjivih skupina kao što je to definirano u Strategiji za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj, kao što su dugotrajno nezaposleni, osobe s invaliditetom, Romi, beskućnici, starije osobe, migranti i bivši ovisnici na lokalnoj razini. Nadalje, financirat će se kampanje za podizanje svijesti i javne kampanje za zapošljavanje marginaliziranih skupina nezaposlenih, kao i aktivnosti unapređenja znanja, vještina i kapaciteta eksperata iz različitih sektora za rad s nezaposlenim, marginaliziranim skupinama. Tamo gdje su pripadnici ciljane skupine osobe s invaliditetom, provodit će se značajne aktivnosti za poboljšanje pristupa uslugama osoba s invaliditetom, kako u fizičkom pristupu, tako i pristupu informacijama, kao preduvjeta za ravnopravan pristup tržištu rada. Aktivnosti uključuju prilagodbe radi otklanjanja fizičkih zapreka te pružanje usluga i informacija na načine prilagođene specifičnim vrstama invaliditeta. Usluge profesionalne rehabilitacije bit će prilagođene novonastalom razvoju situacije i modelima funkcioniranja sukladno odredbama novog Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, uključujući novo uspostavljene strukture, procedure i partnerstva. Radi osiguranja neophodnog pristupa osoba s invaliditetom te radi sprečavanja diskriminacije po toj osnovi, kroz ESF a kao vrsta aktivnosti u okviru ERDF-a, će se financirati prilagodbe infrastrukture i uklanjanje fizičkih zapreka, budući da će se raditi o malim investicijama.

Ciljane skupine: ranjive skupine nezaposlenih kao što je to definirano u Strategiji za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti 2014. – 2020. i mjerama aktivne politike, stručnjaci iz socijalnog, sektora zapošljavanja i obrazovanja, stručnjaci iz sektora civilnog društva i drugih relevantnih područja

Potencijalni korisnici: OCD-i, institucije, jedinice lokalne i regionalne samouprave, trgovačka društva, lokalne i regionalne razvojne agencije, međunarodne organizacije

Posebno prilagođen skup mjera predviđen je za ciljane skupine hrvatskih branitelja i stradalnika iz Domovinskoga rata te članove njihovih obitelji, Rome i druge pripadnike nacionalnih manjina. Hrvatski branitelji i stradalnici iz Domovinskog rata te članovi njihovih obitelji suočeni su s velikim rizikom dugotrajne nezaposlenosti, isključenosti iz tržišta rada i iz društva, dijelom zbog njihove dobne strukture, gubitka kompetencija, zdravstvenih problema, ali i zbog negativne percepcije i predrasuda u vezi s njihovim poslovnim sposobnostima, vještinama i društvenim statusom. Stoga će se pružiti podrška kampanjama podizanja javne svijesti i obrazovanju o provedbi aktivne politike zapošljavanja i obrazovanja za hrvatske branitelje i stradalnike Domovinskog rata i članove njihovih obitelji kako bi im se olakšao pristup tržištu rada. Što se tiče ciljane skupine Roma i ostalih nacionalnih manjina, podaci pokazuju da su te skupine posebno ugrožene zbog opće diskriminacije, što dovodi do problema pri integraciji na tržištu rada. Osim toga, one imaju puno veći rizik od siromaštva od ostalih skupina. Aktivnosti koje će se podržavati uključuju daljnje aktivnosti za mapiranje potreba Roma i drugih manjina, razvoj i provedbu lokalnih akcijskih planova radi uključivanja i integracije skupina nacionalnih manjina, praćenje i vrednovanje provedenih planova, umrežavanje i aktivnosti suradnje na lokalnoj razini, poboljšanje prikupljanja podataka i istraživačkih aktivnosti, osposobljavanje i podizanje svijesti. Osim diskriminacije i socijalne isključenosti, Romi kao tipični predstavnici marginaliziranih zajednica žive u lošim životnim uvjetima, bez osnovne infrastrukture kao što su adekvatne stambene jedinice i doživljavaju segregaciju u stanovanju i obrazovanju. Zdravstvo je još jedno područje s lošim

pokazateljima. Iz tog razloga postoji potreba za višedimenzionalnim integriranim pristupom za rješavanje njihovih potreba. Trebao bi se temeljiti na nacionalnom mapiranju siromaštva i uključivati integrirane intervencije obnove koje se komplementarno financiraju kroz ESF i EFRR.

Ciljane skupine: predstavnici Vijeća nacionalnih manjina, pripadnici romske nacionalne manjine, pripadnici nacionalnih manjina, jedinice lokalne i regionalne samouprave, državna uprava i državni službenici

Korisnici: Ured Vlade RH za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Vijeće nacionalnih manjina OCD-i, jedinice lokalne i regionalne samouprave, OCD-i, lokalne i regionalne razvojne agencije, nacionalna i regionalna vijeća, Ministarstvo nadležno za hrvatske branitelje.

Provedba programa javnih radova osmišljena je za promicanje socijalnog uključivanja i integraciju pojedinih ranjivih skupina nezaposlenih (onih koji podliježu višestrukim čimbenicima ranjivosti), tj. teško zapošljive osobe, oni koji imaju ograničene mogućnosti zaposlenja na trenutačnom tržištu rada, osobito tijekom dugotrajne gospodarske krize. Nezaposlenost, a posebno dugotrajna nezaposlenost pokazuju značajan degradirajući psihološki učinak na pojedinca. Javni rad ima za cilj potaknuti osjećaj društvene korisnosti pojedinca, ima pozitivan učinak na samopouzdanje i motivaciju te dovodi do razvoja mreže sudionika. Mjera se provodi kao prvi korak prema uključivanju na tržište rada, a sudionici u shemama javnih radova imaju na raspolaganju u okviru službi za zapošljavanje profesionalno usmjeravanje i pomoć pri traženju posla, te im je omogućeno sudjelovanje u drugim mjerama APZ-a. Sukladno smjernicama Europske komisije za javne radove, za razdoblje 2014.-2020. postupno će se smanjivati ulaganja u programe javnih radova i njihov opseg, s obzirom na očekivani oporavak gospodarstva i tržišta rada, dok će se u kasnijim fazama mjere aktivne politike tržišta rada kao što su osposobljavanje i prekvalifikacije, razvijati s ciljem povećanja zaposlenosti i zapošljivosti (u skladu s prioritarnom osi 1). Programi pokrivaju različita područja, od održavanja i komunalnih poslova do socijalne skrbi, obrazovanja, mjere zaštite okoliša te, ovisno o području, mogu također uključivati i komponentu osposobljavanja i obrazovanja.

Ciljane skupine: nezaposlene osobe u evidenciji HZZ-a s posebnim naglaskom na dugotrajno nezaposlene osobe ili osobe u nepovoljnom položaju na tržištu rada

Korisnici: HZZ, OCD-i, jedinice lokalne i regionalne samouprave

Zapošljavanje mladih olakšat će se kroz IP 8.ii, a dodatno, kroz ovaj investicijski prioritet, organizacije civilnog društva i institucije u području rada s mladima (organizacije mladih, centri za mlade, info-centri za mlade, klubovi mladih, javne ustanove i druge organizacije i institucije) podržat će se kroz subvencije za uspostavu novih i poboljšanje postojećih programa za mlade koji će unaprijediti njihovo socijalno uključivanje u život zajednice. Fokus će biti na širenju mreže klubova mladih, centara za mlade i info-centara podupirući osnivanje ovih organizacija u područjima gdje nedostaju, kao i na poticanje mladih na aktivno sudjelovanje u zajednici i u donošenju odluka (npr. savjetovanje s mladima, obrazovanje za članove vijeća mladih), na poticajne programe i programe razvoja socijalnih vještina, radnih navika i ostalih vještina koje će povećati socijalno uključivanje i konkurentnost mladih na tržištu rada. Dio će se pažnje posvetiti razvoju i provedbi novih programa (izvannastavne aktivnosti), s ciljem sprečavanja nasilnog i antisocijalnog ponašanja među mladima te će se podržati razvoj

i širenje rada mladih kao metode rada s mladima. Nadalje, financirat će se aktivnosti kojima se poboljšava kvaliteta života osoba s invaliditetom kroz poboljšanje pristupa i sudjelovanje u sportskim aktivnostima i aktivnostima za povećanje dostupnosti besplatnih sportskih objekata djeci i mladima u riziku od socijalne isključenosti.

Ciljane skupine: mladi, stručnjaci u području rada s mladima, osobe s invaliditetom, djeca i mladi do 29 godina u riziku od socijalne isključenosti.

Korisnici: organizacije civilnog društva i institucije u području rada s mladima, Ministarstvo nadležno za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Središnji državni ured za šport, jedinice lokalne i regionalne samouprave, međunarodne organizacije.

U cilju borbe protiv diskriminacije kao najznačajnije prepreke socijalnom uključivanju i jednakom pristupu i sudjelovanju na tržištu rada za ranjive skupine, provodit će se razne aktivnosti podizanja svijesti, ali i izravni kontakt i razmjena informacija s ključnim dionicima na tržištu rada. Naglasak će biti na osposobljavanju za javni sektor na državnoj i regionalnoj razini, te uspostavi alata i mehanizama podrške za poslodavce radi sprječavanja diskriminacije. Također se predviđa razmjena dobrih praksi, vrednovanje mjera, praćenje javnih politika u vezi suzbijanja diskriminacije, mjere zagovaranja i besplatna pravna pomoć za ranjive skupine u slučajevima radnih i socijalnih prava. Provodit će se mjere za poticanje socijalne inovacije kako bi se usmjeravale strukturne reforme socijalne politike i programi aktivnog uključivanja.

Ciljane skupine: predstavnici državnog/javnog sektora

Korisnici: Ured Vlade RH za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, jedinice lokalne i regionalne samouprave, institucije za rad s OCD-ima, lokalne i regionalne razvojne agencije, nacionalna i regionalna vijeća

Nadalje, financirat će se mjere jačanja mreža i inicijativa koje promoviraju pristup interkulturalnim aktivnostima i socijalnu integraciju ranjivih skupina. Interkulturalne su aktivnosti posebno usmjerene na mladež i starije osobe, a cilj im je promicanje socijalne kohezije na razini lokalnih zajednica. Kultura i mediji stvaraju kvalitetnu platformu za socijalnu integraciju različitih marginaliziranih skupina kao što su mladi i starije osobe, kao i za proširenje interkulturalnih programa ciljanih za različite manjine. Aktivnosti će uključivati podršku medijima u zajednici, organizaciju radionica, seminara, treninga, predstava, raznih interaktivnih događanja, itd. usmjerenih na poboljšanje pristupačnosti umjetnosti i kulturi, razvijanju kreativnosti mladih, aktivno i zdravo starenje umirovljenika te poticanju aktivnog uključivanja u zajednicu i jačanju umjetnika, kulturnih radnika i drugih relevantnih stručnjaka za rad s ranjivim skupinama. Navedeno može uključivati organizaciju radionica, seminara, izobrazbi, predstava, različitih interaktivnih događanja, prilagodbu pristupa za osobe s invaliditetom, istraživačke aktivnosti, itd.

Podrška medijima u zajednici u proizvodnji medijskih sadržaja u cilju podizanja svijesti ranjivih skupina i aktivnostima koje će pridonijeti povećanom sudjelovanju svih građana u aktivnostima zajednice, uključujući kulturu, turizam, promociju zdravog života, klimatske promjene te promoviranje uključivanja ranjivih skupina u zajednici te izgradnju kapaciteta zaposlenika medija. izgradnje kapaciteta za zaposlenike medija rezultat će većom kvalitetom medijskog izvještavanja o ranjivim skupinama i njihovu povećanu vidljivost u društvu.

Ciljane skupine: djeca, mladi, osobe starije od 54 godine, nezaposleni, osobe s invaliditetom, djeca s poteškoćama u razvoju; pripadnici romske

i drugih nacionalnih manjina, relevantni stručnjaci (kultura, umjetnost, mediji, itd.)

Korisnici: OCD-i, ustanove, jedinice lokalne i regionalne samouprave, neprofitni medijski izdavači, institucije i OCD-i u području kulture i umjetnosti

SC 9.i.2

Mjere koje omogućuju bolju usmjerenost intervencija, povećanje kapaciteta tijela vlasti i dionika uključenih u proces i potporu pripreme integracijskih planova financirat će se u skladu sa specifičnim ciljem 9bl Operativnog programa Konkurentnost i kohezija. To uključuje pripremu mapiranja siromaštva i razvoj Indeksa višestruke deprivacije; jačanje kapaciteta tijela javne vlasti, organizacija civilnog društva i drugih dionika kako bi se bavili pitanjima integrirane obnove određenog područja, kao i tehničku podršku lokalnim vlastima tijekom faze provedbe, te pripremu lokalnih investicijskih planova za revitalizaciju pet pilot-područja nerazvijenih malih gradova s od 10.000 do 35.000 stanovnika.

U fazi provedbe pripremit će se intervjenski planovi za pet pilot područja koje bi trebale težiti socio-ekonomskoj i fizičkoj obnovi tih područja, a uključuju mjere financirane iz EFRR-a i ESF-a. MRRFEU će vrednovati i odobravati planove. Potpora će se davati u obliku bespovratnih sredstava za projekte koji ostvaruju ciljeve za određena nerazvijena područja. ESF će sufinancirati pružanje socijalnih, obrazovnih i ekonomskih usluga i usluga u vezi sa zapošljavanjem. Sredstva EFRR-a stvorit će infrastrukturu zajednice i gospodarstva. Provođit će se zajedno s mjerama ESF-a te će se financirati u skladu sa specifičnim ciljem 9bl Operativnog programa Konkurentnost i kohezija. Zajedničke mjere će se provoditi kroz Intervencijske planove za svaki od pet pilot projekata.

Intervencijski planovi mogu uključivati razne mjere obnove u nerazvijenim područjima, ovisno o specifičnim potrebama. ESF će podržati zajedničke smjerove koje kombiniraju različite mjere zapošljivosti, kao što su individualna podrška, savjetovanje, usmjeravanje, pristup općem i strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, samozapošljavanje, društveno poduzetništvo te pristup socijalnim i zdravstvenim uslugama.

ESF aktivnosti posebno će se osmisliti za svaki od pet pilot projekata i integrirane sa specifičnim EFRR aktivnostima za ta pilot područja.

Ovaj će se specifični cilj provoditi kroz sljedeće aktivnosti:

- Podrška samozapošljavanju – s naglaskom na olakšavanje pristupa poduzetništvu za ranjive skupine nezaposlenih kroz APZ i samozapošljavanje;
- Osiguranje izravnih subvencija i naknada za zapošljavanje odnosno financijska potpora poslodavcima kako bi se potaknula brža integracija skupina u nepovoljnom položaju u tržište rada,
- Podrška razvoju društvenog poduzetništva – podupirući pokretanje novih poduzeća, poslovno mentorstvo i osposobljavanje zaposlenih u skladu sa Strategijom razvoja društvenog poduzetništva;
- Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – pružatelji socijalnih usluga financirat će se za razvoj neinstitucionalnih oblika skrbi u zajednici radi sprečavanja institucionalizacije pružanja podrške prijelazu s institucionalne skrbi na socijalne usluge u zajednici u

skladu s procesom deinstitucionalizacije;

- Osposobljavanje za zapošljavanje i stjecanje vještina prilagođeno potrebama ranjivih skupina u smislu povećanja njihove zapošljivosti (putem APZ-ova);
- Osposobljavanje i radionice usmjerene na poticanje zapošljavanja mladih i olakšavanje njihovog prijelaza iz obrazovnog sustava na tržište rada, uključujući aktivnosti promicanja i dopiranja do mladih općenito;
- Radionice i širenje informacija u centrima za mlade, informacijskim centrima i klubovima mladih;
- Promicanje uključivanja ranjivih skupina na tržište rada i njihovo socijalno uključivanje te borba protiv svih oblika diskriminacije – nove socijalne usluge i širenje postojećih za aktivno uključivanje i poboljšanje mogućnosti zapošljavanja za nezaposlene radno sposobne korisnike socijalnih prava kroz aktivnosti individualne potpore, savjetovanja i podrške;
- Osiguravanje potpore obrazovnim ustanovama (posebno onima za obrazovanje odraslih) u izradi i provedbi programa – jačanje kapaciteta ustanova koje provode obrazovanje odraslih radi pružanja osnovnih kvalifikacija, ključnih kompetencija za odraslu populaciju te razvoja i provedbe prioritetnih programa formalnog i neformalnog učenja.

Ciljane skupine: stanovnici pet odabranih pilot područja (fokus će biti na ranjivim skupinama: izbjeglice, raseljene osobe, povratnike, hrvatske branitelje iz Domovinskog rata, stradalnike iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji i pripadnike romske manjine).

Korisnici: jedinice lokalne samouprave pilot područja, općinske i državne institucije, organizacije civilnoga društva, javni pružatelji socijalnih i zdravstvenih usluga, neprofitne gospodarske i razvojne organizacije i udruge lokalnih samouprava, mala poduzeća.

2.A.6.2 Osnovna načela odabira operacija

Investicijski prioritet	9i – Aktivna uključenost, uključujući s ciljem promicanja jednakih mogućnosti te aktivnog sudjelovanja i poboljšanja zapošljivosti
<p>Odbor za praćenje Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali (OPULJP) nadležno je tijelo za definiranje i usvajanje kriterija za odabir i metodologije na razini OPULJP-a.</p> <p>Procjena projekata podliježe detaljnim kriterijima za odabir koje je odobrio Odbor za praćenje.</p> <p>Na temelju kriterija za odabir i metodologije svako posredničko tijelo razine 1 ili korisnička institucija će pripremiti Sažetak operacije (SO), koji će se podnijeti upravljačkom tijelu na odobrenje. Odobrenje sažetka operacije tako će biti temelj za razvoj i pripremu projektne dokumentacije za svaku operaciju.</p> <p>Aktivnosti će se provoditi kroz otvorene ili ograničene pozive za dostavu prijedloga (procedure izravne dodjele).</p> <p>Ključni kriteriji za odabir operacija/projekata uključuju prema potrebi:</p>	

- usklađenost i doprinos prijedloga operacije/projekta ostvarivanju ciljeva utvrđenih u relevantnim nacionalnim, strateškim dokumentima (strategije, smjernice, akcijski planovi, programi);
- relevantnost i važnost operacije/projekta za ostvarivanje ciljeva i pokazatelja OPULJP-a;
- jasno određene i opisane ciljane skupine i njihove potrebe u pogledu ciljeva OPULJP-a;
- kvaliteta prijedloga projekta (aktivnosti navedene u prijedlogu jasno su određene, povezane su s problemima koje bi projekt trebao riješiti i pridonose ciljevima projekta, provedivost projekta);
- kapaciteti prijavitelja (razina operativne sposobnosti prijavitelja koja je potrebna za pripremu i provedbu projekta);
- održivost projekta predstavljena je i jasno opisana (postoji mogućnost šire primjene rezultata projekta).

U slučaju otvorenih poziva uspostaviti će se Odbor za ocjenjivanje na razini posredničkog tijela razine 1 ili 2, a upravljačko tijelo detaljno će razraditi kriterije za ocjenjivanje. U slučaju ograničenog poziva/postupka izravne dodjele posredničko tijelo razine 1 dostavit će prijedlog odabira operacija upravljačkom tijelu koji će se odobriti kao ograničeni poziv za dostavu prijedloga na temelju dostavljene relevantne dokumentacije, obrazlažući odabir korisnika u odnosu na njegove institucionalne/pravne posebnosti.

Pet pilot lokacija unaprijed će se odabrati među malim gradovima od 10.000 do 35.000 stanovnika na temelju indeksa višestruke deprivacije izračunate putem socio-ekonomskih podataka dostupnih na razini općine, a tiču se nezaposlenosti, demografije, razine obrazovanja, udjela stanovništva u socijalnoj skrbi, i uključuju jedan grad koji zadovoljava kriterije značajne romske manjine.

Zajednički opći princip za sve operacije podržane u pet pilot malih gradova je doprinos socio-ekonomskoj obnovi tih gradova i posljedično smanjenje društvene nejednakosti i siromaštvo.

Sve operacije koje se financiraju u okviru ovog specifičnog cilja iz ESF-a moraju:

- biti u skladu s odobrenim interventnim planovima;
- pokazati jasan fokus na socijalnu isključenost i borbu protiv siromaštva;
- uključivati socio-ekonomsku aktivaciju stanovnika;
- poboljšati aktivno uključivanje, s posebnim naglaskom na povećanje zapošljivosti u ciljanim područjima;
- biti usklađene s projektima ostvarenim u pet pilot gradova u skladu s drugim specifičnim ciljevima;
- pokazati jasnu vezu s operacijama koje sufinancira EFRR u skladu sa specifičnim ciljem 9b1 Operativnog programa Konkurentnost i kohezija.

Prioritet će se dati projektima koji se bave problemima ranjivih skupina, posebice izbjeglica, raseljenih osoba, povratnika, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i pripadnika romske manjine. Promovirat će se sudjelovanje organizacija civilnog društva i drugih institucija izvan javnog sektora u pripremi i realizaciji projekata.

Detaljne kriterije će definirati UT i odobriti Odbor za praćenje Operativnog programa.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	9i – Aktivna uključenost, uključujući s ciljem promicanja jednakih mogućnosti te aktivnog sudjelovanja i poboljšanja zapošljivosti

2.A.6.4 Planirana upotreba velikih projekata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	9i – Aktivna uključenost, uključujući s ciljem promicanja jednakih mogućnosti te aktivnog sudjelovanja i poboljšanja zapošljivosti

2.A.6.5 Pokazatelji ostvarenja po investicijskim prioritetima i, prema potrebi, po kategorijama regije

Tablica 5.: Zajednički i pokazatelji za pojedine programe (po investicijskim prioritetima, podijeljeni po kategorijama regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		9i – Aktivna uključenost, uključujući s ciljem promicanja jednakih mogućnosti te aktivnog sudjelovanja i poboljšanja zapošljivosti							
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (gdje je relevantno)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno		
CO01	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	ESF	Slabije razvijene			18.524,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
CO06	mlađi od 25 godina	Broj	ESF	Slabije razvijene			6.970,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje

CO07	stariji od 54 godine	Broj	ESF	Slabije razvijene			2.881,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
CO16	sudionici s invaliditetom	Broj	ESF	Slabije razvijene			5.575,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
SO201	Broj aktivnosti za podizanje svijesti / javne kampanje	Broj	ESF	Slabije razvijene			133,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
SO203	stručnjaci koji sudjeluju u osposobljavanju	Broj	ESF	Slabije razvijene			2.355,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
SO204	broj pripremljenih i provedenih planova aktivnosti	Broj	ESF	Slabije razvijene			5,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
SO207	Broj sudionika pripadnika romske i drugih nacionalnih manjina	Broj	ESF	Slabije razvijene			1.639,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje